

CONFERENCE PROCEEDINGS

**ORGANIZATION OF SCIENTIFIC
RESEARCH IN MODERN
CONDITIONS '2020**

2020

International scientific conference

«ISE&E» & SWorld

International scientific publication

C ORGANIZATION OF SCIENTIFIC RESEARCH IN
MODERN CONDITIONS '2020
onference proceedings

MAY 14-15, 2020

Published by:

KindleDP

Seattle, Washington, USA

in conjunction with the «ISE&E» & SWorld

UDC 08

BBK 94

Reviewed and recommended for publication

*The decision of the Organizing Committee of the conference "ORGANIZATION
OF SCIENTIFIC RESEARCH IN MODERN CONDITIONS '2020"*

No 1 on May 15, 2020

Organization of scientific research in modern conditions '2020: conference
proceedings. – Seattle: KindleDP, 2020 – 649 p.

ISBN 979-865-1656-02-8

DOI: 10.30888/979-865-1656-02-8.0

Published by:

KindleDP

Seattle, Washington, USA

in conjunction with the «ISE&E» & SWorld

Copyright

© Collective of authors, scientific texts, 2020

© «ISE&E» & SWorld, general edition and design, 2020

ISBN 979-865-1656-02-8

УДК 349.42:001.89

**CURRENT PROBLEMS OF LEGAL REGULATION OF HUMANE
TREATMENT OF EXPERIMENTAL ANIMALS
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ПРАВОВОЇ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ ГУМАННОГО
СТАВЛЕННЯ ДО ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ ТВАРИН**

Pakhomova A.O. / Пахомова А.О.

s.l.s., as.prof. / к.ю.н., доц.

ORCID: 0000-0003-2292-9315

Kovalchuk I.V. / Ковальчук І.В.

s.l.s., as.prof. / к.ю.н., доц.

ORCID: 0000-0002-1804-4189

*Bila Tserkva National Agrarian University, Bila Tserkva, Soborna 8/1, 09100**Білоцерківський національний аграрний університет,**Біла Церква, пл. Соборна, 8/1, 09100*

Анотація. Стаття присвячена аналізу правового забезпечення питань біоетики в сфері проведення біо-медичних досліджень з використанням лабораторних тварин в аграрному секторі.

Сучасна дослідницька робота в результаті технічного прогресу не тільки розкрив наукові горизонти досліджень, а й привела до збільшення вже існуючих етичних і юридичних проблем, пов'язаних в першу чергу з гуманним поводженням із тваринами.

Автори висвітлили процес становлення та правової регламентації біоетики як міждисциплінарної, біологічно орієнтованої сучасної галузі знань, що аналізує моральні питання в біології, а також ветеринарній медицині.

Ключові слова: біоетика, аграрна сфера, наукові дослідження, аграрне законодавство, експерименти над тваринами.

Abstract. The article is devoted to the analysis of the legal support of bioethics in the field of bio-medical research using laboratory animals in the agricultural sector.

Modern research work as a result of technical progress has not only opened the scientific horizons of research, but also led to an increase in existing ethical and legal issues related primarily to the humane treatment of animals.

The authors highlighted the process of formation and legal regulation of bioethics as an interdisciplinary, biologically oriented modern field of knowledge that analyzes moral issues in biology and veterinary medicine.

Key words: bioethics, agrarian sphere, scientific researches, agrarian legislation, experiments on animals.

Вступ. Спеціальним законодавчим масивом, включеним до складу аграрного законодавства, є законодавство про ветеринарію. Його предмет становить регулювання діяльності по профілактиці й боротьбі з хворобами тварин, поширюється рівною мірою на всіх тварин, як представляють собою об'єкти тваринного світу, так і не є такими.

До останнього часу в силу економічних і соціальних умов основна увага в пострадянських країнах приділялася сільськогосподарським тваринам; ветеринарне обслуговування і лікування інших домашніх тварин і, зокрема, тварин-компаньйонів стало розвиватися тільки в останні кілька десятиліть, і, відповідно, особливості нормативного регулювання що виникають у зв'язку з цим питань тільки формуються [1, С.81]. Загальний підхід у правовому регулюванні поводження з усіма видами тварин важливий для забезпечення ветеринарної безпеки, з огляду на те, що інфекційні хвороби передаються від

диких тварин домашнім і навпаки, і ряд таких хвороб є небезпечним й також для людини.

Таким чином експерименти на тваринах є фундаментальними для аграрного сектора, біомедичних наук та й за часту мають вирішальне значення для розуміння життєвих явищ, суттєво поглиблюють і розширюють біологічне знання та багато в чому забезпечують розвиток медицини в цілому, та ветеринарної зокрема. Експериментування на тваринах застосовується в фізіологічних, токсикологічних дослідженнях, в моделюванні та експериментальній терапії патологічних процесів, при навчанні лікарів [2, С.155].

Основна частина. Людина у своїй потребі вирішувати проблеми існування не може обходитися без експериментування на тваринах, проте етичний принцип шанобливого ставлення до життя покладає на нього обов'язок захисту піддослідних тварин.

В останні десятиліття у всьому світі стала бурхливо розвиватися біоетика – міждисциплінарна, біологічно орієнтована сучасна галузь знань, що аналізує моральні питання в біології та медицині.

І якщо сьогодні біоетика, в основному, пов'язана з технологіями втручання в життя людини, тварин, живої природи, то глобальна біоетика, стає світоглядною підставою і аксіології всіх видів діяльності, ідеєю і одухотворенням всіх сфер життя суспільства. Вже сьогодні вона не тільки найважливіша етична складова медицини і охорони здоров'я, а й соціальної роботи, діяльності екологічних, науково-дослідних, освітніх і громадських центрів і організацій, партій і громадських рухів [3, С.25].

Величезне значення надається дотриманню основних етичних принципів при плануванні, проведенні та впровадженні наукових проектів із залученням розумних біологічних істот як учасників дослідження. Сучасний інтерес до етико-правових аспектів біомедичних досліджень обумовлений цілим рядом причин. Останнім часом біомедичні дослідження стають більш масштабними, необхідними і економічно затребуваними. З'являються нові лікарські препарати, технології, прилади медичного призначення та діагностичні процедури. Все частіше висловлюється стурбованість широких верств громадськості про можливі соціальних, моральних, психологічних і фінансові наслідки отриманої в цих дослідженнях інформації.

При використанні тварин у навчальному процесі слід формувати в студентів повагу до етичних норм, бережного ставлення до тварин, не заподіявши їм шкоди. Разом із тим широке використання альтернативних підходів і засобів навчання (мультимедійні технології, тренажери, комп'ютерне моделювання, відеофільми) дозволяє значно поліпшити процес навчання і зменшити кількість експериментів на тваринах [4, с.242].

Принципи біоетики з'явилися у відповідь на негативний досвід при проведенні біомедичних досліджень в минулому. Розроблено ряд міжнародних рекомендацій, дотримання яких є гарантією дотримання прав, честі і гідності, безпеки та благополуччя учасників дослідження, а також достовірності та конфіденційності результатів досліджень. Для контролю дотримання етичних

стандартів при плануванні і проведенні наукових досліджень у багатьох країнах діють Комітети / комісії етичної експертизи наукових досліджень.

Етичні проблеми експериментування на тваринах є результатом конфлікту між правом, що пред'являється людиною на використання тварин, і обов'язком не зловживати цим правом, етичними принципами поваги життя і утримання від дій, що завдають болю та страждання. Зростання уваги до цієї проблеми свідчить про заклопотаність і тривогу, що виникає у учасників, як наукової, так і освітньої діяльності [2, С.156].

Висновки. Гуманізація експериментів над тваринами вимагає від людини не тільки наявності емоцій співчуття, а й здатності до логічного мислення, свідомості і розуму. Безумовно, погоджуючись з думкою про те, що гуманне ставлення до тварин необхідно самій людині і суспільству, слід активно відстоювати саме право на експерименти на тваринах в наукових і освітніх цілях. Без експериментів на тварин неможливий прогрес розуміння людиною природи життя і механізмів життєвих процесів, профілактики, діагностики та лікування хвороб, дослідження ефективності та безпеки лікарських засобів.

Проблема регламентації експериментів над тваринами постійно привертає увагу фахівців і громадськості. У деяких країнах навіть сформовані розгалужені громадські структури, які активно виступають за суворе обмеження експериментів над тваринами аж до повного їх припинення.

Багато країн мають закони, що запроваджують покарання за жорстоке поводження взагалі з тваринами, але відносно небагато визначають чіткі умови для їх використання в наукових і освітніх цілях [6, С.290]. У різних країнах ці умови широко варіюють - від юридичного ліцензування експериментів і їх офіційного інспекторату до повністю довільного саморегулювання біомедичною спільнотою.

Література:

1. Минина Е. Л. Проблемы правового регулирования обращения с животными. *Журнал российского права*. 2014. №12 (216). С. 80-88.
2. Курзанов А.Н., Заболотских Н.В. Экспериментирование на животных в рамках образовательного процесса в ракурсе биоэтики. *Международный журнал экспериментального образования*. 2013. № 4. С. 155-158.
3. Кулиниченко В.Л. Глобальная биоэтика как этика будущего. *Национальные и локальные комитеты по биоэтике: опыт Центральной и Восточной Европы*. материалы междунар. науч. конф. (г. Минск, 6-7 июня 2006 г.). Минск, 2006 г. С. 25-26.
4. Денисенко С. В. Біоетичне ставлення до лабораторних тварин у навчальному процесі. *Актуальні проблеми сучасної медицини: Вісник української медичної стоматологічної академії*. 2013. №2 (42). С. 242-245.
5. Копалазде Р.А. Регламентация экспериментов на животных за рубежом. Российский философский конгресс «Человек. Философия. Гуманизм»: тез. докл. Санкт-Петербург, 4-8 июня 1997 г. Санкт-Петербург, 1997. С.288-291.